

Pvm
5.2.2020Dnro
552/00.00.01.00.02/2020

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

MmV@eduskunta.fi

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan pyyntö asiantuntijalausunnon toimittamisesta asiassa U 12/2019 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi (yhteisen maatalouspolitiikan siirtymäsäännöt)

Ruokaviraston asiantuntijalausunto

Ruokavirasto on vastaanottanut eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan kutsun asiantuntijan kuulemisesta valiokunnassa ja pyynnön asiantuntijalausunnon antamisesta. Ruokavirasto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi viitteessä mainitussa asiassa ja toteaa kohteliaimmin seuraavaa:

Ruokavirasto katsoo Valtioneuvoston kirjelmässä U12/2019 vp todetun mukaisesti, että vuodelle 2021 tarvitaan siirtymäsääntöjä, joilla varmistetaan joustava siirtyminen uusiin tukiedellytyksiin ja tukien jatkuvuus uuden kauden alkamiseen saakka. Ruokavirastolle komission 31.10.2019 antamat ehdotukset yhteisen maatalouspolitiikan siirtymäkauden järjestelyistä ovat hyväksyttävissä, koska niillä ei muuteta mitään toimeenpanon kanalta oleellista.

Viljelijätuet

Maaseudun kehittämisohjelman (2014-2020) voimassaolon jatkamisella on hallinnon tehtäviä lisääviä vaikutuksia. Ruokavirastolle tulee tehtäväksi tietyt tietojärjestelmämuutokset, alaista hallintoa koulutetaan erikseen siirtymäkauden asioissa, ja viljelijäoppaat päivitetään vastaavin osin. Muutokset koskevat etenkin maaseudun kehittämisohjelman korvausmuotoja, joissa tehdään monivuotisia sitoumuksia ja sopimuksia. Näiden jatkaminen yhdellä vuodella aiheuttaa kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisille ja ELY-keskuksille yhteensä noin 50 000 ylimääräisen sitoumus- ja sopimuspäätöksen tekemistä.

Koska uusi toimeenpanomalli tulee sisältämään merkittäviä muutoksia aiempaan tukijärjestelmään verrattuna (esimerkkinä monitorointi), Ruokavirasto katsoo, että kahden vuoden siirtymäaika olisi toimeenpanolle tarpeellinen etenkin, jos rahoituskehyksestä ei saada ratkaisua kesään mennessä.

Yritys-, hanke- ja rakennetuet

Vaikutukset hallintoon ja tietojärjestelmiin.

Mikäli siirtymäkaudella toteutetaan nykyistä ohjelmaa sen ehdoilla ja raportointivaatimuksilla, eivät tietojärjestelmien osalta siirtymäkauden muutokset vaadi teknisesti merkittäviä muutoksia maaseudun kehittämistukien osalta. Siirtymäkauden osalta tulee kuitenkin tehdä riittävät varmistukset ja testaukset järjestelmän toiminnan, tukimuotojen ja raportoinnin varmistamiseksi. Tämä vaatii sekä ulkopuolista osto- ja testaustyötä että paljon viraston sisäistä työtä.

Toimenpiteiden toteutusajan rajaaminen, ajankohtien varmistaminen, informointi sekä maksatusten lyhyempi aikataulu ohjelmakauden lopulla vaikuttavat jonkin verran hanke-, yritys- ja rakennetukien tietojärjestelmään. Tulevan CAP-kauden valmistelun osalta maaseudun yritys-, hanke- ja rakennetukien osalta tietojärjestelmän näkökulmasta yhden vuoden valmistelu-aika on kuitenkin riittävä.

Mikäli siirtymäkaudella toteutettavat hankkeet poikkeavat nykyisen kauden toimenpiteistä kohdeala-, alatoimenpide-, kohdennettu toimi-, toimenpide- tai alatoimenpide-tasolla, muutosten rakentaminen vaikuttaa merkittävästi siirtymäkauden tietojärjestelmän valmisteluun ja toteutukseen. Mikäli siirtymäkauden aikana joitain toimenpiteitä päätetään siirtää kansallisesti rahoitettaviksi, vaativat järjestelyt muutoksia tietojärjestelmiin ja tulosteisiin.

Siirtymäkauden toimeenpano vaatii hallinnolta tiedotusta, koulutusta ja neuvontaa. Varainhoidon täytyy myös sopeuttaa toimintansa siirtymäkauden vaatimusten mukaiseksi.

Vaikutukset toimijoille

Maaseuturahaston toimenpiteet jatkuvat siirtymäkaudella nykyisen ohjelman mukaisina. Jos toimija haluaa jatkaa aiempaa monivuotista sitoumustaan, hän joutuu tekemään vuoden kestävän jatkositoumuksen. Hanke- ja yritystuissa toimenpiteiden toteutusaika voi olla merkittävästi lyhyempi kuin normaalisti, tämä vaikuttaa hankkeiden valintaan.

Markkinatuet

Markkinatukien osalta ei ole asiassa lausuttavaa.